ANUL X, No. 2756 — EDIȚIA A TREIA — VINERI 14 FEBRUARIE 1897

ABONAMENTE
[illegible]
NUMARUL 10 BANI
In Streinătate 15 BANI

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuĭb străin în casă!
V. Alecsandri

ANUNCIURI
[illegible]
NUMARUL 10 BANI
Un numĕr vechiŭ 20 BANI

ADMINISTRATIA [illegible] — Director politic: ALEX. V. BELDIMANU — REDACTIA [illegible]

Luptele din Creta

Interpelarea D-luĭ Fleva

Starea de nesiguranță în care se găsește Europa, precum, maĭ ales, și evenimentele ce se petrec în insula Creta, aŭ redeșteptat îngrijirile lumeĭ noastre politice cu privire la armată.

Aceste îngrijirĭ sînt mărite, nu numaĭ de lipsurile reale ale oștireĭ, dar, maĭ cu seamă, de unele declarațiunĭ nesocotite ale pătimașilor noștri politicianĭ, printre carĭ nu trebuĭe să uĭtăm pe fostul ministru de războiŭ, D. general Budișteanu.

Făcută în împrejurările actuale, interpelarea deputatuluĭ de Prahova avea o deosebită importanță, căcĭ țara poate fi chemată în foarte scurtă vreme ca să ĭa parte la unul din cele maĭ crîncene războaĭe ce a sîngerat omenirea. De aceea interesul tuturora, întru cît privește starea armateĭ, e maĭ deștept astă-zĭ de cît altă-dată, ĭar declarațiile D-luĭ ministru de războiŭ, ascultate cu maĭ multă atențiune.

D. Fleva — rezemat pe informațiunĭ primite, pare-se, din izvoare milităreștĭ competinte — a arătat că oștireĭ noastre ĭĭ lipsesc multe, maĭ ĭĭ lipsesc munițiunile, puștile, ofițeriĭ în număr suficient și caiĭ în număr considerabil. D-sa a maĭ arătat că vorbele generaluluĭ Budișteanu, cum că arma Manlicher e un cĭomag, nu numaĭ că a îngrijit serios țara, dar încă a provocat neîncrederea soldatuluĭ în pușca ce o are în mînă.

Răspunsul D-luĭ ministru de războiŭ a fost ascultat cu băgare de seamă. Ministrul apărăreĭ naționale avea de data aceasta un rol superior, el nu maĭ era ministrul de războiŭ din timpurile ordinare și liniștite, chĭemat numaĭ să ție pĭept atacurilor opozițiuneĭ și să dezarmeze, prin răspunsurĭ meșteșugite, pe adversariĭ guvernuluĭ.

Generalul Berendeĭ avea rolul unuĭ bărbat de stat chĭemat să vorbească cu mîna pe conștiință, chĭemat să spuĭe țăreĭ tot adevărul în momentele supreme în carĭ, poate, se găsește. Să sperăm că D-sa, înțelegînd și gravitatea împrejurărilor și importanța declarațiunilor ce trebuĭa să facă, n'a spus de cît aceea ce se cerea de la omul constiincios, de la bărbatul de stat cinstit, de la patriotul luminat, adică: adevărul.

Răspunsul generaluluĭ, în parte ne-a bucurat, în parte ne-a dovedit, încă o-dată, incapacitatea și ușurința majoritățeĭ politicianilor noștri.

Cu privire la pușca Manlicher, D-sa a ținut să liniștească țara și să redea soldatuluĭ încrederea pe care ĭ o ridicase declarația generaluluĭ Budișteanu. Pușca Manlicher, ne a spus ministrul de războiŭ, este admirabilă, achizițiunea eĭ o fericire pentru țară, ĭar vestita denunțare a fostuluĭ ministru de războiŭ o greșală regretabilă.

Tot o-dată D. general Berendeĭ a recunoscut cum că armateĭ ĭĭ lipsesc munițiunile și caiĭ.

Aci ar fi momentul să întrebăm pe conducătoriĭ noștri. pe mariĭ noștri fruntașĭ, pe toțĭ bărbațiĭ gravĭ carĭ aŭ munopolizat cîrma țăreĭ, pentru ce nu s'aŭ ocupat de înarmarea țăreĭ, pentru ce aŭ lăsat ca evenimentele să ne surprindă cu puștile fără cartușe, cu cavaleria fără caĭ, cu tunurile fără hamurĭ și așa maĭ încolo. Aci ar maĭ fi momentul să întrebăm pe D. Dimitrie Sturdza și pe fostul ministru de războiŭ, pentru ce aŭ neglijat echipamentul și pentru ce generalul Budișteanu a refuzat cu încăpățînare aprovizionarea armateĭ cu cartușe?

Grație fostuluĭ cabinet liberal, armata romînă, de și în primul moment ar putea face bună figură pe cîmpu de războiŭ, n'ar fi capabilă să susțină o luptă maĭ îndelungată căcĭ, după două săptămînĭ, s'ar găsi, în adevăr, înarmată numaĭ cu cĭomege.

Actualul guvern are datoria patriotică de a face aceea ce n'a știut îndeplini ministerul Sturdza-Budișteanu.

Nu maĭ e timpul să ne ocupăm de recriminărĭ; acuma și guvernul, și parlamentul, și conducătoriĭ oștireĭ n'aŭ de cît o datorie: la lucru.

Const. C. Bacalbașa.

SATIRA ZILEI

Rumînica!

Am primit prin poștă următoarea cartă de vizită:

> **NICOLAS MATAQEU**
> *Chef d'Orchestre Roumain*
> Membre fondateur de la Société „Monde Humanitaire de Paris."
> *St. Pétersbourg.*

Această cartă de vizită este a cetățeanuluĭ lăutar Nicolae Matache, care, de cînd cu Expoziția din Paris, a început să viziteze străinătatea și să se dea la limbĭ streine.

Dupe cum văd cititorĭ, nea Niculaĭe Matache a devenit, așa „sans façon" **Nicolas Mataqeu** și *Membre fondateur de la* Société „Monde Humanitaire de Paris".

La cafenelele din strada Sfinților, această cartă de vizită a produs o senzație ne maĭ pomenită, muscalagiiĭ și cobzariĭ aŭ izbucnit în aclamațiunĭ frenetice, ĭar în Scaune putea să se întîmple revoluție.

Adică de ce *Mataqeu!?*.... Uĭte asta nu-mĭ intră mie în cap!

Vax.

SCUZES
Ministrul de externe al Grecieĭ

Declarațiile regeluĭ Grecieĭ

Observațiile unuĭ reprezintant străin

Unul din reprezintanțiĭ puterilor stăine, plecînd din Atena, cu ocazia ultimeĭ sale vizite făcută la palat, a comunicat regeluĭ George că acțiunea Grecieĭ în afacerea Creteĭ este foarte temerară.

Limita răbdăreĭ

După cum se afirmă în cercurile înalte din Atena, regele ar fi răspuns următoarele:

—«Timp de 35 de anĭ de cînd domnesc în Grecia, am dovedit tuturor că nu mă las a fi influențat de impresiile momentuluĭ și că nu mă supun necondiționat curentelor populare, fapt pentru care am devenit și nepopular.

«Timp de treĭ-zecĭ și cincĭ de anĭ m'am încrezut în dreptatea Europeĭ. Astă-zĭ voința națiuneĭ s'a manifestat limpede și hotărît. Suferințele Creteĭ și ineficacitatea măsurilor Europeĭ sînt evidente.

«Dacă și de astă dată puteri[illegible] înainte interesul lor, lini[illegible], punînd [illegible] ropeĭ, se vor ar[illegible] [illegible]ea și pacea Eu[illegible] [illegible] egoiste și nedrepte, comprimînd acțiunea Grecieĭ în Creta, **eŭ nu mă voiŭ supune, ca pînă acum, la hotărîrile lor.**

Declarații categorice

«Cunosc prea bine, a maĭ zis regele George, și puterea mea și slăbiciunea Europeĭ. **Astă-zĭ eŭ sânt arbitrul păceĭ și sânt hotărât să profit de această împrejurare.** De mă vețĭ bloca în Creta, mă voĭ îndrepta spre fonticră și **voĭ intra în Macedonia cu 300,000 de grecĭ.** Atuncĭ vom vedea ce va deveni concertul european și cum vor coopera puterile spre a exercita presiunea lor asupra Grecieĭ pentru pacea europeană».

Se afirmă că diplomatul străin căruĭa regele George ĭ-a ținut acest limbagiŭ este ministrul Franțeĭ din Atena.

Pan.

ACTUALITATI

Chestiunea cretană

VOTUL UNIVERSAL

Dumineca 16 Februarie, la orele 2, va avea loc în

Piatra-Neamțu

O MARE INTRUNIRE PUBLICĂ în favoarea

VOTUL UNIVERSAL

Vor lua parte la această întrunire D-niĭ deputațĭ: *Paul Gorgos, Vintilă C. A. Rosetti, C. Popovicĭ, Vasile Kogălniceanu* și *V. G. Morțun*, precum și D-niĭ *Const. Mille* și *Ioan Nădejde*, membri aĭ uniuneĭ Votuluĭ universal.

Situația în Creta

— *Prin fir telegrafic* —

Detașamente mixte la Canea

Se anunță din Atena Agenţieĭ Havas *că ideia care predomină în corpul consular din Canea, este debarcarea de detașamente mixte.*

Rezultatul bombardăreĭ

La Palaichora și la Kandano, unde creștiniĭ blochează pe turcĭ, rezultatul bombardăreĭ a fost: 3 morțĭ și 15 rănițĭ, după verificarea unuĭ ofițer italian de jandarmerie.

Poliția coastelor

Patru torpiloare încrucișează pe coastele nord-vestice ale insuleĭ Creta, spre a împiedica debarcarea de proviziunĭ pentru lagărul elenic, care ar maĭ avea nutrimente pentru câte-va zile.

Guvernatorul militar înarmează pe musulmanĭ.

Populația cretană contra amiralilor

Comandantul grec, invitat de amiraliĭ străinĭ să meargă cu dânșiĭ la fața loculuĭ bombardăreĭ, pentru a verifica efectele eĭ și a îngriji rănițiĭ, dacă sunt, n'a primit propunerea, neputând garanta siguranța vĭețeĭ amiralilor, din cauza mareĭ indârjirĭ cauzată de bombardare.

Din Camera grecească

Camera deputaților.—Majoritatea depune o propunere, protestînd în contra bombardăreĭ și invitînd guvernul la o politică de acțiune.

D. Delyannis declară că propunerea implică o ideie de neîncredere și zice că nu e demn de a formula protestărĭ energice.

Deputațiĭ opozițieĭ propun Cameriĭ să exprime durerea elenizmuluĭ față de măsurile coercitive luate de Europa.

D. Delyannis pune cestiunea de încredere.

Ordinea de zi de încredere este votată cu 115 voturĭ contra 1.

Turciĭ ar primi anexarea cu Grecia

Consuliĭ din Creta aŭ primit depeșa următoare de la un vice-consul din Retymno: Prelungirea situațiuneĭ actuale ar avea consecințe grave. Turciĭ doresc restabilirea ordineĭ și sînt gata să primească ori-ca, chĭar anexarea cu Grecia.

ARMATA GREACA

Vînător

STARE CRITICĂ

Se pare, după ultimele depeșĭ, că tripla alianță și-a trăit traĭul și că o nouă constelație politică e înjghebată. Rusia, Germania și Austria sînt pe cale a se pune de acord pentru rezolvirea cestiuneĭ orientale. Dacă acest lucru se întîmplă, situațiunea Romînieĭ devine critică. Sîntem incontestabil aliațiĭ Austrieĭ, dar cine poate să ne garanteze că aceasta va fi o aliată fidelă și că ne va protege? Recunoștința și ținerea făgăduințelor în politica dintre state sînt pure minciunĭ, așa că orĭ-cînd ne putem aștepta ca să fim părăsițĭ de imperiul vecin.

Azĭ se vede perfect stupiditatea *ignobiluluĭ* cînd, ținîndu-se de pulpana luĭ Frantz Iosef, se rățoĭa obraznic, strigînd: *Noĭ nu ne temem de Rusia!* Iată azĭ posibilitatea de împăcare a Austrieĭ cu Rusia și noĭ lăsațĭ în voĭa întîmplărilor și a bună-voințeĭ celor douĭ aliațĭ.

Toate aceste, firește, sunt supozițiunĭ. Nimic pînă acum nu a confirmat înțelegerea celor treĭ imperiĭ. E totușĭ ce-va posibil și de aceea am atras atențiunea cititorilor asupra situațiuneĭ noastre într'un asemenea caz.

Viitorul este plin de încercărĭ. Ceea-ce însă ne întristează maĭ mult, e lipsa de oamenĭ în adevăr capabilĭ și cu autoritate, carĭ în aceste încurcăturĭ și păsurĭ grele de trecut, să conducă înțelepțește destinele țăreĭ.

Sfinx.

DIN CANEA

(De la corespondentul nostru particular)

Atena, 1897, Februarie.

In fuga condeĭuluĭ, vă comunic amănunte despre măcelurile crîncene și incendiul din Canea, la carĭ am azistat.

Joĭ, pe la treĭ ore după amĭazĭ, aflîndu-mă pe cheĭul din dreapta măreĭ, de-o-dată aud o detunătură de vre-o 500 puștĭ și în acelaș timp miĭ de oamenĭ alergaŭ ca un val enorm pe stradele orașuluĭ. Detunăturile continuaŭ, gloanțele șueraŭ în aĭer, trase de către turcĭ și grecĭ. Impreună cu o sumă de lume, m'am refugiat într'o casă care mi-a ĭeșit înainte și în care nu se afla nicĭ un bărbat, ci numaĭ vre-o zece femeĭ.

La orele 5 și jumătate auzim de o-dată sunînd clopotele bisericilor și în acelaș timp se văzură izbucnind limbĭ de flăcărĭ din toate părțile.

*

Nu se poate descrie panica grozavă ce cuprinse pe toată lumea.

Flacările aŭ încins cu o repeziciune uĭmitoare maĭ multe strade locuite de grecĭ. Nu putea ĭeși nimenĭ din această parte a cetățeĭ, fiind sigur că-l așteaptă de-o parte cuțitul turcesc spre a-l măcelări, de altă parte valurile măreĭ spre a-l înghiți.

Pe strade nu îndrăzneaŭ ĭarăși să ĭasă pentru a scăpa de incendiŭ, căcĭ cădea sub ploaĭa de gloanțe ce curgea din toate părțile.

Cu toțiĭ ceĭ refugiațĭ în casă așteptam cu groază moartea teribilă.

In zorĭ de ziuă, am izbutit a mă strecura prin cîte-va strade strîmte locuite de grecĭ pînă la malul măreĭ.

Impușcăturile încetaseră. Pe strade zăceaŭ cadavre de bărbațĭ, femeĭ, copiĭ, și turcĭ și grecĭ. Vaĭetele răniților eraŭ sfîșietoare. Eram buĭmăcit de groază.

Văzuĭ o barcă a vaporuluĭ de războiŭ *Maria Thereza*, staționat înaintea poșteĭ austriace. Am spus că sînt supus romîn și imediat un sub ofițer, comandantul bărceĭ, m'a primit. De asemenĭ toțĭ austriaciĭ, nemțiĭ carĭ veniseră împreună cu mine, aŭ fost cu toțiĭ primițĭ pe *Maria Thereza*.

*

Pînă în momentul plecăreĭ noastre, Sîmbătă, 25 (6) Februarie, la orele 7 p. m., incendiul nu fusese încă potolit. Cincĭ strade aŭ fost cu totul nimicite. Casele arse eraŭ locuite de vre-o 500—600 de persoane. Aŭ ars o biserică și o școală grecească, precum și biserica și școala catolică și alte case în diferite puncte ale orașuluĭ. Pagubele se socoteaŭ la maĭ mult de două milioane de lire otomane. Pe lîngă incendiŭ n'aŭ lipsit nicĭ jafurile atît din partea turcilor și bengaziștilor, cît și din partea soldaților turcĭ.

In timpul staționăreĭ noastre pe bastimentul de războiŭ *Maria Thereza*, comandantul vasuluĭ, D. Frosche, s'a purtat cu noĭ toțĭ, precum și cu supușiĭ grecĭ, turcĭ, etc. etc., refugiațĭ pe vapor, cu o adevărată nobleță de inimă.

Am fost nu se poate maĭ bine tratațĭ, atît ca hrană cît și ca dormit, cu toate că nu avea proviziunĭ de ajuns. Bastimentul, care se afla în Pireŭ, îndată ce a primit ordinul telegrafic de a pleca cu toată urgența la Canea, a dat foc la cîte patru cazanele și în interval de 7 ore a și sosit în Canea, fără a maĭ avea timp să se aprovizioneze.

Comandantul ne-a declarat că o să ne alimenteze cît îĭ vor ajunge proviziunile ce avea, și așa a și făcut. Cerînd comandantuluĭ o escortă de soldațĭ și o barcă pentru a mă duce în oraș spre a-mĭ lua bagajele, am fost numaĭ de cît satisfăcut.

*

Imĭ este imposibil a descrie ceea-ce am văzut pe strade și pe malul măreĭ. Gemetele, urletele de durere, scrîșnirile din dințĭ ale răniților, carĭ înotaŭ în sînge alăturĭ cu cadavrele mutilate, mă înfioraŭ de groază. Imĭ tremura tot corpul.

Pe malul măreĭ, miĭ de oamenĭ staționaŭ și cereaŭ, plîngînd, ajutor, galbenĭ la față. Femeile eraŭ aproape despoĭate, copiiĭ goĭ; bărbațiĭ, cu capul gol, tremurînd, cădeaŭ în genunchĭ și se rugaŭ de comandanțiĭ bastimentelor puterilor străine ca să-ĭ primească pe bord. Aceștia nu aveaŭ însă ordinul de a primi pe vre-un străin, ci numaĭ pe supușiĭ lor. Singure bastimentele austriac și italian, fără ordin, aŭ primit pe nenorocițĭ.

Comandantul, ca și consulul francez *Blanche*, nu numaĭ că n'a voit a primi pe străinĭ, dar nicĭ chiar pe toțĭ supușiĭ francezĭ, carĭ le cereaŭ ajutor. Cîțĭ-va dintre dînșiĭ mĭ-aŭ spus că și aceĭ carĭ aŭ

fost primiți, aŭ fost tratați maĭ răŭ ca niște cîinĭ. Nu ca oamenii civilizați s'aŭ purtat francezii, ci ca sălbatecii din Africa.

Trecînd prin Candia, am găsit acest oraș în cea maĭ tristă stare, de oare-ce turciĭ aŭ spart o cazarmă, aŭ scos din depozitul de arme 7000 de puști și aŭ amenințat pe greci că-ĭ împușcă, ne lăsînd pe nicĭ unul să plece din oraș, pînă cînd nu vor fi liberați ceĭ 10.000 de turcĭ ținuțĭ prizonierĭ în munțĭ. In această critică stare am lăsat pe Candioțĭ plecînd de acolo, și am ajuns în Smos la ceasurile 11 dimineața.

Thehmin.

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din corespondența luĭ Chițibuș cu cetitoarele sale)

Poveste

E seară, odaĭa caldă, cîți-va cărbunĭ maĭ licăresc în sobă..., aproape întuneric, doar candela aprinsă în fața Maĭceĭ Domnuluĭ maĭ luminează. Și în liniștea odăieĭ, la lumina tremurătoare a candeleĭ, cîte poveștĭ frumoase nu-mĭ spune mie gîndul!

Să-țĭ spun și ție una, Chițibuș, dar uĭte, vezĭ, gîndul știe poveștĭ atît de frumoase! Eŭ nu știŭ de voiŭ putea ca el.

Sa încerc și, de țĭ-o plăcea, veĭ asculta; de nu....

Ci-că a fost odată o copilă de împărat, maĭ mîndră de cît tot ce e maĭ mîndru pe lume. Ochiĭ eĭ eraŭ maĭ frumoșĭ ca seninul cald al ceruluĭ, trupul maĭ mlădios ca spicul aurit al grîuluĭ.

De ieșia copila în grădină, soarele se întuneca de lumina păruluĭ eĭ de aur, pe unde călca înflorea cărarea, izvoarele rămîneaŭ loculuĭ cînd o vedeaŭ trecînd și feciorii de împărațĭ veneaŭ de la marginĭ de pămînt să fure inima minunateĭ copile; dar nicĭ unul nu izbutise.

Intr'o seară copila sta culcată în pat de florĭ și trupu-ĭ cald era îmbrăcat în haĭne mîndre, țesute tot din florĭ. Fața îĭ era aprinsă ca de frigurĭ; dorințĭ neînțelese îĭ mistuiaŭ sufletul curat ca o lacrimă, neatins de para dragosteĭ. Par'că ar fi vrut așa să sărute ochĭ calzĭ, calzĭ și dulcĭ, și în loc de ochĭ copila săruta florĭ, dar florile eraŭ recĭ și dorul de sărutat se aprindea și maĭ mult.

Și, ci-că se maĭ dusese vestea în lume de Făt Frumos din fluĭer. Iĭ se zicea așa, că norocul copiluluĭ sta prins într'un fluĭer vrăjit. Și cîntul luĭ maĭ dulce și maĭ duĭos era ca freamătul codruluĭ, maĭ dulce ca murmurul mîngîĭos de izvoare.

Și maĭ avea Făt-Frumos niște ochĭ, Doamne! cum nu se maĭ văzuse pînă atuncĭ. Atît de dulcĭ și atît de luminoșĭ, că eraŭ de-ajuns să lumineze o noapte maĭ întunecoasă ca întunericul de vecĭ.

Auzise Făt-Frumos de fata frumoasă a împăratuluĭ și pusese gînd să-ĭ robească inima cu puterea fluĭeruluĭ fermecat și a ochilor dureroșĭ de dulcĭ.

Și umbla el prin lume de 45 de anĭ, 45 de lunĭ și 45 de zile și nu da de urma copileĭ.

După atita vreme, în seara cînd fata săruta florile, ajunse și Făt-Frumos la castel. Sub fereastră, începu să cînte din fluĭer așa frumos, dar așa frumos, că izvoarele codruluĭ și florile cîmpuluĭ adormiră.

Luna și stelele se făcură ne văzute de pe albastrul ceruluĭ și tot maĭ mîndru luminaŭ acum ochiĭ fermecătoruluĭ copil, aprinșĭ de văpaĭa dragosteĭ și glasul luĭ, încet, tremurător și dulce, zicea: Copilă de împărat, de ce nu țĭ lașĭ tu florile tale, de ce nu viĭ cu mine în liniștea nopțeĭ? Uite izvoarele dorm, florile dorm, vino, nimenĭ nu ne vede, nimenĭ nu ne aude.

Țĭ-oĭ face haĭne maĭ mîndre ca haĭnele tale și în loc de florĭ, oĭ săruta ochiĭ meĭ.

Atît de dureros se roagă Făt-Frumos, că fata de împărat se înduĭoșează, coboară pe o rază din ochiĭ luĭ, îĭ cade în brațe și cuprinzîndu-șĭ în mîinĭ obrajiĭ arșĭ, începu a plînge. Și prinșĭ în para dragosteĭ, se duc la marginĭ de izvor și toată dragostea nebună șĭ-o spun în calde sărutărĭ.....

— Tîrziŭ de tot, Făt-Frumos suflă o dată din fluĭer și, din adîncul codruluĭ, un cal maĭ alb ca spuma, vine, vine în fugă, d'abia atingînd pămîntul.

— Și plecĭ? întrebă blînd copila.

— Plec.

— Și unde te ducĭ tu acum?

— Mă duc în lumea mea, unde numaĭ paserĭ cîntă.

— Maĭ mîndre-s ca tine, Făt-Frumos?

— Maĭ. Unde miĭ de sorĭ lucesc.

— Maĭ frumos ca ochiĭ tăĭ, Făt-Frumos?

— Maĭ. Unde izvoarele suspină dureros.

— Maĭ dureros ca fluĭerul tăŭ, Făt-Frumos?

— Maĭ.

Și fata cade pe gîndurĭ.

— Vreĭ să mergĭ și tu cu mine?

— Vreaŭ, șoptește ea fricos.

Și Făt-Frumos nu maĭ că suflă o dată din fluĭer și cît aĭ clipi din ochĭ, calul se despică în două și din unul se face doŭĭ.

Făt-Frumos încalecă pe un cal, fata pe altul și fug și fug, maĭ repede ca gîndul, căcĭ d'abia ating pămîntul. Covor de florĭ mirositoare s'așterne 'n cale și fug tot maĭ iute, și tot maĭ dornic se strîng mînă în mînă, și tot maĭ mult s'aprind sufletele lor feciorelnice.

Trec pădurĭ de florĭ, peste rîurĭ scăpărătoare. Sorĭĭ lucesc, dar tot maĭ frumos luceso ochiĭ luĭ Făt Frumos; izvoarele suspină mîngîĭos, dar tot maĭ mîngîĭos fluerul luĭ Făt-Frumos.

Și s'aŭ dus, pînă le-a pierdut urmă, că Făt-Frumos potcovise caiĭ cu potcoavele dandaratele.

Epeira.

Corespondența luĭ Chițibuș. Celestei. — *M'am supus și m'am oprit tocmaĭ la momentul oportun. Păcat însă, căcĭ scrisoarea era prea drăguță.*

Din Galați

(Corespondență particulară a *Adevěruluĭ*)

Dizidența liberală

Pînă în Noembrie trecut exista la Galațĭ o dizidență liberală, aĭ căreĭ șefĭ recunoscuțĭ eraŭ D-niĭ C. Plesnilă, Emil Vulpe și G. N. Gamulea. Astă-zĭ această disidență nu maĭ există, membriĭ eĭ aŭ devenit guvernamentalĭ, contopindu-se în marele ocean colectivist, a căruĭ cea maĭ înaltă expresiune sînt D-niĭ G. Cavallioti, G. Fulger, P. Sechiaris, etc.

Ca să vadă publicul cît prețuĭesc principiile la foștiĭ fruntașĭ aĭ dizidențeĭ și pe ce baze s'a facut tîrgul între dînșiĭ și guvern, dăm aci o listă exactă de sumele ce încasează fie-care dizident de la botezarea în apele colectivizmuluĭ.

Pentru plapumă

Costache Plesnilă, fost avocat al statuluĭ cu 700 leĭ pe lună, a devenit primar cu 1000 leĭ pe lună, plus beneficiile ce realizează în calitatea sa de primar și de om influent în partidul colectivist.

G. N. Gamulea, fără leafă maĭ înainte, a devenit — de la guvernamentalizarea dizidențeĭ — avocat al statuluĭ de clasa I cu 700 leĭ pe lună.

Ștefan Stoicovicĭ a devenit ajutor de primar cu 500 leĭ pe lună, carĭ nu sînt nimic pe lîngă profitele ce poate trage din *ocrotirea* intereselor sale de mare comerciant engrosist de coloniale.

Emil Vulpe, simplu cetățean, a devenit astă-zĭ avocat al statuluĭ de clasa I cu 700 leĭ pe lună.

Grigore Gutzu, profesor numaĭ cu 372 leĭ leafă în trecut, încasează de la Noembrie—data de cînd dizidențiĭ aŭ trecut la guvern—*încă alte două lefĭ,* una de leĭ 226 în calitate de profesor suplinitor de științele naturale la liceŭ și a doua de 400 leĭ, ca ofițer al stăreĭ civile, saŭ în total D. Gutzu beneficiază azĭ de 998 leĭ pe lună.

Neculaĭ Filipide întrunește astă-zĭ, pe lîngă profesiunea de avocat și de profesor și diriginte al pensionatuluĭ săŭ de fete, și calitatea de ajutor de primar plătit cu 500 leĭ pe lună.

Nepricopsiții

Dintre foștiĭ dizidențĭ aŭ rămas necăpătuițĭ numaĭ D-niĭ Pavel Macri și G. H. Macri. Ceĭ d'întîĭ era menit să devie avocat al statuluĭ în locul D-luĭ Vulpe, dar incidentul săŭ cu D. N. Filipescu de la alegerea trecută a determinat guvernul să l lase pe din afară. Cel de-al doilea va rămîne probabil necăpătuit, căcĭ pe lîngă că nu are nicĭ o importanță, nu se pricepe la nimic și nu știe nimenĭ ce i s'ar putea încredința.

Acum publicul este în măsură de a vedea cu prețul căror jertfe foștiĭ dizidențĭ aŭ devenit ceĭ maĭ înverșunațĭ guvernamentalĭ și îșĭ maĭ poate explica și zelul desfășurat de C. Plesnilă et Comp, în favoarea candidatureĭ D-luĭ Paraschevas Sechiaris în alegerea trecută.

Corespond.

INFORMATIUNI

Chestia armateĭ

Erĭ, la Cameră, D. general Berendeĭ, ministrul de războiŭ, a făcut declarațiĭ foarte importante în ce privește starea armateĭ noastre.

Noĭ n'am voit pînă acum să publicăm cele ce știam în această privință, crezînd că guvernul singur îșĭ va deschide ochiĭ și va lua măsurĭ.

*

Este adevărat că armata nu e complect dezarmată, dar iarășĭ nu e pregatită așa cum ar trebui să fie.

Imbrăcămintea este singurul lucru aproape suficient pe care îl are armata.

Lipsesc însă aproape cu totul mijloacele de transport al munițiunilor.

Este adevărat că guvernul contează în aceast privință pe rechizițiĭ. In caz dacă ar fi nevoĭe să intrăm în războiŭ, se vor lua de rechiziție care și căruțe cu caĭ.

*

In ce privește cartușele de rezervă, ele nu se vor putea fabrica de cît minimum în treĭ lunĭ.

Lipsește însă o parte a armamentuluĭ de cetate și aceasta îngrijaște pe rege.

*

Sîntem informațĭ că ar fi vorba să se ceară un credit de 100,000,000 leĭ pentru complectarea armamentuluĭ și că dupe propunerĭ indirecte de la palat un ziar din Capitală va începe o campanie în favoarea acestuĭ credit.

*

Administrația faimosuluĭ general Budișteanu, se afirmă în cercurile guvernamentale, că a contribuit mult la actuala stare a armateĭ noastre.

După afirmările D-luĭ general Berendeĭ și ale celor de la ministerul de războiŭ, armata noastră are tot ce-ĭ trebuie pentru primul moment, dar că trebuie să se ia măsurĭ pentru a ne pregăti serios.

Armata noastră nu se va prezinta, într'un caz de războiŭ, spun ceĭ de la ministerul de războiŭ, în condițiĭ maĭ rele ca cele-l'alte armate, dar totușĭ e bine să ia toate măsurile ca să se prezinte și maĭ bine.

Rep.

Chemarea rezerviștilor bulgari

Guvernul bulgăresc a chĭemat sub arme rezervele pentru manevre.

Reprezintanțiĭ puterilor din Sofia făcînd observațiunĭ privitoare la graba cu care această chĭemare a fost făcută, primul ministru Stoĭloff a răspuns că faptul nu este în legătură cu nicĭ un plan politic, și că chĭemarea se face numaĭ în interesul exercițiuluĭ soldaților.

P.

Conservatoriĭ jubilează din cauza declarațieĭ pe care a facut-o D. general Berendeĭ ierĭ, la Cameră, în chestia armeĭ Manlicher. Sturdziștiĭ, din potrivă, sînt furioșĭ.

Intr'adevăr, palma ce s'a dat faimosuluĭ general Budișteanu e teribilă.

Săptămîna trecută s'aŭ întrunit la ministerul de războĭ comandanțiĭ statuřilor majore ale celor patru corpurĭ de armată și aŭ studiat starea în care se află armata noastră.

Eĭ aŭ arătat ministruluĭ de războĭ măsurile maĭ importante ce cred eĭ că trebuie să se ia.

Evenimentele din Orient

Bombardarea lagăruluĭ grec

Bombardarea lagăruluĭ grec de către flotele marilor puterĭ s'a făcut în următoarele condițiunĭ:

Sîmbătă, comandantul corăbieĭ greceștĭ de războĭ *Miaulis,* a remis coloneluluĭ Vassos ultimatumul celor cincĭ amiralĭ aĭ marilor puterĭ, ca să nu maĭ înainteze asupra Caneeĭ.

Colonelul Vassos răspunse că el nu va ataca steagurile europene saŭ Canea, ci va sta în defensivă.

Atacul creștinilor

Dar, Duminecă, în împrejurimile Caneeĭ, se auzi o mulțime de bubuiturĭ de puștĭ. De pe vapoarele europene se vedea foarte bine cum se luptaŭ cretaniĭ. Opunerea turcilor era foarte slabă și la fie-ce ceas eraŭ silițĭ a ceda pozițiunile. In lipsă de cartușe, eĭ se luptaŭ numaĭ cu baĭoneta.

Pozițiunea principală a cretanilor era un sat pe vîrful uneĭ coline, la vre-o 4,000 de metri departe de steagul grec.

Bombardarea

La 4 ore 30 minute a. m., comandanțiĭ flotelor europene, ne maĭ putînd răbda măcelărirea turcilor dezarmațĭ și înaintarea continuă a grecilor, hotărîră să bombardeze lagărul grec.

Flota europeană

Vapoarele englezeștĭ Dryard Harrier *și* Revenge, *cum și cîte unul italian, german și rus, aŭ primit ordinul să înceapă focul contra grecilor.*

Bombe de melinită

Cel d'întîĭ vapor care a început bombardarea a fost cel german, «Kaiserin Augusta». Tunurile germane aruncară cu o repeziciune teribilă 20 de bombe de melinită, cauzând cele maĭ marĭ pagube Grecilor.

Flota italiană a tras numaĭ două focurĭ oarbe, pentru a speria pe insurgențĭ, iar cele l'alte vapoare străine aŭ tras fie-care câte 4 focurĭ de tun.

Greciĭ baricadațĭ

In total s'aŭ tras asupra grecilor vre-o 70 de bombe.

Focurile germane eraŭ toate țintite asupra unuĭ sat grec și maĭ ales asupra uneĭ case unde se baricadase o parte din trupele grecești.

Incetarea foculuĭ

După un foc de 25 de minute, Greciĭ dădură jos steagul elen și tunurile europene încetară focul.

Focul european încetînd, Greciĭ înălțară din noŭ steagul pe pozițiunea ocupată înainte. Pe colinele insuleĭ se vedeaŭ cete de cretanĭ alergînd prin toate părțile.

Atacul Turcilor

Turciĭ, încurajațĭ de focul european, începură un atac dezesperat în contra creștinilor, carĭ eraŭ ocupațĭ cu adunarea și îngrijirea rănițililor.

Creștiniĭ nu răspunseră de cât foarte slab atacului turcesc.

Spectacolul era din cele maĭ jalnice și ofițeriĭ flotelor europene regretaŭ focul în contra Grecilor.

Val.

Acum cîte-va zile am publicat o relațiune în care era vorba de răul tratament la care sînt supușĭ soldațiĭ din școala regimentuluĭ 10 artilerie de către D. locotenent Stoica, directorul acelei școale.

Ne-am convins însă, cum ne-a declarat și D. locotenent Stoica, cum că D-sa își dă toată osteneala ca să instruiască soldațiĭ formînd nu numaĭ grade bune necesare regimentuluĭ, ci și membri folositorĭ societățeĭ, după liberarea din armată.

Aseară, D. general Berendeĭ, ministrul de războĭ, a dat ordin să se aducă în Bucureștĭ toate căruțele și furgoanele companieĭ de trenarĭ, carĭ sînt acuma grămădite la Iașĭ.

In Londra a apărut o scriere datorită D-luĭ William Miller, întitulată „The Balcans".

Scrierea se ocupă de starea populațiuneĭ din Sud-Estul Europeĭ și maĭ cu seamă de poporul romîn, despre care vorbește într'un mod cît se poate de simpatic.

Curentul în contra D-luĭ G. Mîrzescu crește în Cameră.

D. Mîrzescu, în tot timpul cearteĭ dintre D-niĭ Aurelian și Sturdza, a stat în două luntre. D-sa n'a voit să se declare partizan hotărît al nimănuĭ, de aceea acum cînd e vorba de remaniare, nu-l maĭ susține nimenĭ.

D. Chiru, directorul general al poștelor și telegrafelor, a cerut printr'un raport foarte amănunțit, adresat ministeruluĭ de interne, instalarea de cablurĭ suterane pentru liniile telegrafice. Aceasta atît din punctul de vedere technic cît și estetic.

Comitetul alergărilor a fixat programul curselor de primă vară.

Anul acesta va fi un premiŭ internațional de 17 miĭ de leĭ, creiat în mare parte prin subscripțiunĭ particulare.

Impăcarea guvernamentalilor

Am dat aseară știrea că sturdziștiĭ și aurelianiștiĭ s'aŭ împăcat.

Această știre e bine să fie lămurită, pentru ca publicul să înțeleagă maĭ bine în ce conzistă această împăcare.

*

Toată lumea care a azistat la ședința de ierĭ a CamereĬ, a putut vedea ce gal dezvoltaŭ sturdziștiĭ pentru a apăra guvernul de interpelările și atacurile fleviștilor.

D. Ferechide, care acum treĭ zile declara că rezervă chestia de încredere, ierĭ s'a ridicat pentru a susține că guvernul poat să nu răspundă la interpelările ce i se adresează.

Atitudinea D-luĭ Ferechide a surprins pe toată lumea care nu este în secretele zeilor.

*

Iată însă explicația aceasteĭ atitudinĭ:

Aseară a fost o adunare la D. Sturdza. Erĭ, D-sa a avut o convorbire, acasă la D-sa, de peste două ore, cu D. V. Lascar, ministrul de interne.

S'a vorbit numaĭ despre împăcarea D-lor Sturdza și Aurelian și despre excluderea fleviștilor din orĭ-ce combinație.

*

Tratativele asupra condițiilor de împăcare nu s'aŭ sfîrșit încă, dar sturdziștiĭ sînt convinșĭ că ele vor fi duse de rîndul acesta la bun rezultat.

Nu se discută de loc președinția consiliuluĭ D-luĭ P. S. Aurelian. Este vorba numaĭ de o remaniere ministerială și miniștriĭ carĭ e vorba să fie înlocuițĭ sînt D-niĭ Stoicescu, Șt. Șendrea și G. Mîrzescu.

*

Pe cînd sturdziștiĭ jubilează grozav de aceste tratative, aurelianiștiĭ aŭ aerul că nu știŭ nimic.

Un ministru spunea ierĭ că aceste tratative se fac ca partidul să se prezinte unit în fața auguștilor oaspețĭ aĭ regeluĭ.

Explicația atitudineĭ aurelianiștilor o avem în faptul că eĭ cred că vor putea duce și de aci înainte politica de basculă care conzistă în a ademeni cu tratative cînd pe fleviștĭ, cînd pe sturdziștĭ, pentru a putea guverna cînd sprijinindu-se pe concursul unora, cînd pe concursul celor-l'alțĭ.

*

Uniĭ sturdziștĭ spuneaŭ, însă, că de rîndul acesta D. Aurelian îșĭ va trage pe sfoară și pe amiciĭ săĭ, de oare-ce a cedat sturdziștilor în chestia remanierei.

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĚRUL»

6

PE DRUMUL CRIMEI

PARTEA INTIĬA

CASA INGROZITOARE

I

Cînd se întoarse în casă, la amiazĭ, ca să bea o ceașcă de lapte cu puțină pîine, ascultă aplecată la ușa BerlaudeĬ, pe care o văzuse plecînd.

Eșiaŭ niște plînsete înăbușite de groază.

Voĭa să deschidă.

Ușa era încuĭată.

Bătu, dar nimenĭ nu răspunse și plînsetele încetară.

După două saŭ treĭ zile, Lietta căzu bolnavă.

Muncise peste puterĭ.

Nu maĭ putea.

Degetele eĭ eraŭ amorțite și numaĭ puteaŭ ține acul.

Scrise D-neĭ Jasmin să trimeată ca să ia lucrul isprăvit, dar altul nu i se maĭ dădu.

Trecu ast-fel o lună.

Nu maĭ avea nicĭ un ban.

O povățuiră să se adresеze la biuroul de bine-facere....

Se duse numaĭ de cît, cu roșeața rușineĭ pe frunte.

Pentru întîĭa oară cerșea.

Ișĭ arătă situațiunea.

Un funcționar, milostivindu-se, o însoți în strada Parcheminerie, verifică spusele eĭ și îĭ dădu zece francĭ.

Maĭ trăi încă vre-o cîte-va zile cu asta, pe urmă se duse la primărie cu speranța că o vor maĭ ajuta.

Iĭ dădură treĭ francĭ.

In curtea caseĭ, întorcîndu-se se întîlni cu Berlauda, care începu să rîdă.

Julietta nu înțelegea de ce.

Ploua.

Era într'o seară rece de Noembrie.

Biata femeĭe era leoarcă de ploaĭe și înghețată. Tremura.

La dînsa acasă nu era frumos de loc.

Și cu toate astea aspira la repaozul din patul eĭ.

Termenul facereĭ se apropia.

In fața ușeĭ se opri, puse cheĭa în broască.

Dar ușa se deschise și se înfățișă un om, cu aerul onest, obrazul încadrat de o barbă mare neagră.

La spatele luĭ o femeĭe mătura și cincĭ copiĭ trîntițĭ pe jos, mușcaŭ din niște codriĭ de pîine,—șeapte persoane într'o cameră care era prea strîmtă pentru Lietta singură!

— Cu ce te putem servi? Zise omul politicos.

— Dar, D-le, zise Lietta surprinsă, sînteți la mine...,

— La D-ta? Ah! D-ta eștĭ vechĭa chiriașă?

— Dar locuĭesc și acuma în camera asta.. mobilele mele.....

Scumpa mea mititică, mobilele D-tale sînt în curte.

Se pare că datoreștĭ pe o lună proprietaruluĭ, care te-a expulzat.... Sînt răĭ proprietariĭ....

— Expulzată!... zise abia înțelegînd. Expulzată, Dumnezeul meŭ, unde să mă duc să mă culc?

— De sigur nu-ĭ lucru plăcut.

Clătinîndu-se, Lietta se duse în curte.

Omul nu mințise.

Mobilele, adică patul și un scaun, eraŭ grămădite lîngă scara de Nord a curțeĭ.

Se așeză pe o saltea de paĭe și plînse încet, multă vreme, cu fața între mîinĭ.

Ploaĭa cade mereŭ, subțire, deasă, rece.

— Dumnezeul meŭ, Dumnezeul meŭ! murmură Lietta care suspină.

Totușĭ nu poate să stea acolo.

Mîine o să vie să șĭ ia mobilele.

Pleacă.

O să găsească ea vr'un han ca să se culce; dar mîine?...

Mîine?....

Ar fi voit să păstreze ceĭ treĭ francĭ de la biuroul de bine-facere.

Cum să facă?...

A auzit vorbindu-se de azilul de noapte.

Aci ajunsese?...

Da, trebuĭa.

Să mănînce puțin și pe urmă să doarmă la căldură.

Mîine va vedea.

E așa de frig.

Ploaĭa care nu maĭ contenea.... cerul jos și greŭ... vîntul care suflă cu putere... ce triste sînt toate astea....

In strada Saint-Jacques, nu prea departe e un azil pentru femeĭ.

Se tîrî pînă acolo și ajunse, pe jumătate moartă de oboseală și de frigurĭ.

Sună.

Nu răspunde nimenĭ.

Sună iar.

Maĭ sună.

Un funcționar crăpă ușa.

— Nu se maĭ primește nimenĭ după nouă ore.

Ușa se închide.

Atuncĭ cade pe trotuar.

Sub ploaĭa înghețată, o coprinde o căldură.

Inchide ochiĭ, suspină și i se pare că adoarme.

E leșinată.

Doĭ sergențĭ de poliție o zăriră și se apropiară încet.

O ridicară.

Ișĭ venea în simțirĭ.

Dințiĭ îĭ clănțăneaŭ.

Iĭ fu frică de oameniĭ aceĭa carĭ o sprijineaŭ și carĭ umblaŭ cu blîndețe, cu milă aproape.

— N'am făcut nimic, zise, vă asigur că n'am făcut nimic.

— Nu aĭ domiciliŭ?

— M'aŭ dat afară astă seară.... Mobilele mele staŭ în curte,.... Mĭ-e frig.... și sînt îngreunată.... Așĭ vrea să mă încălzesc puțin...

— Poțĭ umbla?

Incercă dar șovăi.

— O să-țĭ ajutăm noĭ.

— Unde mă ducețĭ?

— La secție.

— La secție! ca pe asasinĭ! ca pe tîlharĭ!

— Nu putem să te lăsăm să dormĭ pe uliță. Pe așa vreme, morĭ pînă mîine.

Se lăsă s'o ducă.

Nu maĭ avea energie.

De alt-fel cînd ajunse la secție, în sala cea mare încălzită de o sobă enormă, fu cuprinsă numaĭ de cît de căldura greoaĭe.

I se îngădui să petreacă noaptea pe o bancă, unde adormi numaĭ de cît, cu capul rezemat de perete.

Două fete publice, luate bete de la o bătaĭe, cîntaŭ cîntece obscene, în carceră; făcînd o larmă infernală.

De la o vreme, nu maĭ auzi nimic și nu se deșteptă de cît dimineață destul de tîrziŭ.

Un ofițer de sergențĭ vorbĭa cu brigadierul privind-o.

Dînsa n'auzea ce spuneaŭ.

Ofițerul se apropie.

— N'aĭ nicĭ un mijloc de traĭ? Nu lucrezĭ?

Explică ce i se întîmplase.

— Te-aĭ adresat la Azistența publică?

— Nu încă; afară de biuroul de bine-facere.

(Va urma).

După cît se pare însă și după cît am putut afla de la persoane în poziție a fi bine informate, *regele a împins la împăcare, pentru că față cu evenimentele serioase externe voește să fie sigur că are un minister care dispune de majorități tari în Cameră și Senat.*

*

De alt-fel tratativele dintre D-nii Aurelian și Sturdza par de astă-dată mult mai serioase și flevișții s'aŭ și decis să înceapă o campanie serioasă în contra guvernului.

A ceasta va împinge și mai mult pe D. Aurelian la împăcare cu D. Sturdza.

Rep.

D. locotenent Mircea Magheru, din artilerie, care a fost însărcinat de ministerul de războiŭ a primi de la casa Lüneschloss din Solingen 1500 săbiĭ și 250 garde ofițerești, îndeplinindu-și misiunea s'a întors alaltă erĭ în Capitală.

D. Magheru a fost însoțit la recepțiune de un maestru însărcinat de arsenalul armateĭ noastre.

Săbiile vor sosi peste o săptămînă.

Guvernul bulgar a luat următoarele măsurĭ profilactice în contra ciumeĭ:

1) Se interzice intrarea în Bulgaria a haĭnelor vechĭ, a rufărieĭ de corp purtată precum și a rufărieĭ de așternut uzată provenind din Asia saŭ Africa;

2) Toate porturile bulgare de pe Marea Neagră sînt închise pentru vapoarele carĭ vin direct din țările infectate de ciumă și carĭ nu vor fi făcut carantine într'un lazaret otoman. De asemenea, porturile bulgare sînt închise pentru vapoarele carĭ, după ce aŭ părăsit carantina, vor fi avut pe bord un caz de ciumă;

3) Numaĭ porturile Varna și Burgas rămîn deschise pentru vapoarele venind direct din țările contaminate și carĭ vapoare, după ce vor fi făcut carantină într'un lazaret otoman. n'aŭ avut pe bord nicĭ un cas de ciumă. Direcțiunea sanitară civilă va da o deciziune prealabilă pentru fie-care vapor, în urma uneĭ inspecțiunĭ medicale riguroase;

4) Este interzisă importațiunea a orĭ-ce marfă provenind din țările contaminate.

Sînt considerate ca infectate de ciumă: China, insula Formosa, Indiile, Belucistanul, Afganistanul, golful Persic și insula Hamaran.

D. Șt. Șendrea, ministrul de justiție, a declarat maĭ multor deputațĭ carĭ l-aŭ întrebat asupra motivuluĭ pentru care a permutat pe D. judecător de instrucție Pîrîianu, că a făcut aceasta de oare-ce D. Pîrîianu are de gînd să părăsească magistratura.

Vinerĭ, 14 Februarie, ora 1 p. m., Academia Romînă va ține ședință publică.

Se va face următoarea comunicațiune:

D. *Gr. G. Tocilescu*: Relațiune asupra săpăturilor de la Turnu-Severin.

Budgetul comuneĭ Bucureștĭ pe exercițiul viitor se zice că se va încheia cu un spor de 200,000 leĭ față de budgetul anuluĭ expirat.

De ierĭ s'a început la Curtea cu Jurațĭ din Capitală judecarea senzaționaluluĭ proces în care un oare care Fisher, e acuzat că ar fi dat foc la o fabrică din Roman.

Curtea e prezidată de D. M. Iulian, membru la Curtea de Apel, iar fotoliul ministeruluĭ public e ocupat de D. procuror general Statescu.

Acuzația este susținută de D-niĭ avocațĭ: Palade și Vivescu din partea ministeruluĭ de finanțe, P. Grădișteanu și Xenopol din partea societățeĭ «Naționala», iar apărarea e compusă din D-niĭ T. Ionescu, Barbu Ștefănescu-Delavrancea, V. Morțun, Ioan Misir, Vasile Misir, Marcu-Dorohoĭ, Arion și Ioachimescu.

S'a procedat la ascultarea martorilor și azĭ se va intra în fondul procesuluĭ.

Turciĭ față de puterĭ

— Serviciul nostru telegrafic special —

O notă insolentă

Guvernul turcesc a adresat puterilor o notă foarte puțin cuviincioasă, în care spune că turburările din Creta aŭ fost provocate de intervenția lor și denunță pe ambasadoriĭ puterilor din Constantinopol că provocătorĭ aĭ acestor evenimente, din cauză ca s'aŭ amestecat în opera reformatoare a Turcieĭ.

S'a întîmplat însă tocmaĭ contrariŭ.

Contra reformelor

Chiar turciĭ mărturisesc că focul în Canea a fost pus de musalmanĭ pentru devastarea cartierelor creștine. Se maĭ asigură din sorginte pozitivă că chiar din Yldiz s'a transmis turcilor din Creta ordinul să se opună la introducerea reformelor. Este de asemenea cunoscut că numaĭ în urma intervențieĭ energice a ambasadorilor, Sultanul a rechiemat în sfîrșit din Creta pe Gelaledin-pașa, trimis în adins spre a ațîța pe turcĭ contra reformelor și a-ĭ organiza spre a se împotrivi la introducerea lor.

Toate aceste fapte spun lămurit de unde aŭ fost pornite turburările.

Omer-Pașa

Guvernul turcesc numise comandant al armateĭ de la frontiera grecească pe Kiazim-pașa, acesta însă a refuzat să ia comandamentul, de oare-ce Turcia nu are de cît 13 batalioane de frontieră.

In urma acestuĭ refuz, a fost numit Omer-pașa.

Guvernul grecesc întărește mereŭ linia frontiereĭ.

ECOURI

Eis țară

— Comitetul cerculuĭ artistic din Bucureștĭ invită pe toțĭ membriĭ cerculuĭ a lua parte la a 3-a adunare generală ce se va ține Vinerĭ 14 cor. 8 jum. seara, în atelierul D-luĭ C. Storck (sculptor) Calea Rahoveĭ.

La ordinea zileĭ fiind de discutat:

1) Alegerea comisiuneĭ de verificare a socotelilor caseĭ cerculuĭ;

II) Chestiunea cotizațiunilor întîrziate;

III) Alegerea comitetuluĭ administrativ;

IV) Reînființarea școaleĭ de desemn a cerculuĭ.

— Vinerĭ, 14 Februarie, orele 8 seara, D. *Christu Otto*, macedonean, își va dezvolta conferința sa *„Scoala romînă în Macedonia"*, în localul Ligeĭ din Calea Victorieĭ lîngă *Ateneŭ*.

— La 20 Februarie curent se redeschid cursele regulate ale vapoarelor austriace de poștă, între Galațĭ și T.-Severin, după următorul itinerariŭ:

Plecare de la Galațĭ la T.-Severin: în fie-care Duminecă, Marțĭ și Jouĭ, la 8 ore dim.

Plecare de la T.-Severin la Galațĭ: în fie-care Lunĭ, Jouĭ și Sîmbătă, la 7 ore seara.

Cursele vaporuluĭ mixt de pasagerĭ și de mărfurĭ între Galațĭ-Isaccea-Tulcea, vor începe la 18 Februarie și va pleca, atît de la Galațĭ la Tulcea cît și de la Tulcea la Galațĭ, în fie-care zi afară de Lunĭ.

Pornire de la Galațĭ în jos, la 7 ore dim. Pornire de la Tulcea, în sus, la 12 jum. p. m.

— Poliția a arestat aseară pe femeia Rachela Ghenciu, servitoare la școala primară comunală din Calea Moșilor No. 137, de oare ce voia să dea foc aceleĭ școlĭ.

— Radu Vișan, din comuna Gălașca din județul Vlașca, luîndu se la ceartă cu un alt locuitor anume Mihalache Nicolescu, a înjunghiat pe acesta cu un cuțit, lăsîndu-l mort pe loc.

Criminalul a fost arestat.

— Un oare-care Alecu Dimitrescu, din strada fundătura Asan, No. 15, s'a dus ierĭ la Buftea la o mătușă a sa anume Lina Marin. Acĭ, umblînd cu un revolver încărcat, din greșală un glonte a pornit și a nimerit pe biata femeie, care a murit imediat.

— Comerțul de carne vie se practică pe o scară întinsă în Capitală. Poliția descoperă zilnic cîte două treĭ cazurĭ. Aseară a găsit o copilă de vre o 13 anĭ, anume Marița, de fel din Buzăŭ, care fiind adusă acĭ pentru a învăța croitoria, a fost luată de o samsaroaică, anume Paraschiva Dimitrescu din strada Marcuță, No. 52 și dată apoĭ pe mîna fiuluĭ săŭ Costică, care purta copila prin otelurĭ, căutînd să speculeze virginitatea eĭ pentru suma de o mie de leĭ

Din fericire pentru copilă, poliția a putut pune mîna pe samsar înainte de a și vinde marfa.

EDIȚIA III

Luptele din Creta

Turcia contra Bulgarieĭ

CONSTANTINOPOL, 12 Februarie.— S'aŭ trimis arme și munițiunĭ la Adrianopol ca măsură de precauțiune în contra vre uneĭ acțiunĭ eventuale a Bulgarieĭ. Aceașĭ măsură s'a luat și la granița sîrbească.

Propunerile Europeĭ

COLONIA, 12 Februarie. — Se anunță din Viena Gazeteĭ de Colonia *că propunerile cabinetuluĭ din Viena, în privința moduluĭ de a procede în afacerile cretane, zic să se invite Turcia a lăsa să lucreze în Creta puterile carĭ să trateze în numele Turcieĭ pînă la sfîrșitul negociărilor.*

Puterile ar garanta Turcieĭ suveranitatea sa asupra insuleĭ Creta.

Acest punct o dată admis, puterile vor invita Grecia să evacueze insula, să înceteze orĭ-ce operațiune militară, declarînd că, în caz contrar, puterile se vor opune la orĭ-ce demersurĭ greceștĭ și le vor împiedica fără nicĭ o altă considerațiune.

Incendiul din Canea

ATENA, 12 Februarie. — Se anunță din Canea că palatul guvernatoruluĭ a ars cu desăvârșire. Corăbiile străine aŭ debarcat pompierĭ și pompe.

Mobilizarea Turcieĭ

CONSTANTINOPOL, 12 Februarie. — După un comunicat oficial, nu 64, ci 72 de batalioane de redifi se vor expedia din Anatolia la Salonic și la Monastir. S'a decis în mod definitiv să se distribuiască trupelor puștĭ Mauser.

Transportul *Imid* a plecat azĭ în Creta cu arme și munițiunĭ.

Italia în Creta

VIENA, 12 Februarie.—Fremdenblatt *dezminte știrile carĭ zic că Italia va ocupa Creta și că sultanul ar fi aderat deja la propunerile puterilor în privința autonomieĭ Creteĭ.*

Atitudinea Rusieĭ

Același ziar află din Petersburg că o depeșă circulară a Rusieĭ se ocupă de propunerile puterilor în privința autonomieĭ insuleĭ Creta, avînd ca basă integritatea Turcieĭ. Creta făcînd mereŭ parte din imperiul otoman.

Prima condițiune de aderare a cabinetelor la acest punct de vedere ar fi o invitație formală de făcut Grecieĭ, de a retrage trupele sale din insula Creta, spre a lăsa puterilor o libertate de acțiune desăvîrșită.

Blocarea Grecieĭ

COLONIA, 12 Februarie. — Se anunță din Berlin *Gazeteĭ de Colonia* că puterile admit că dacă Grecia ar rezista propunerilor puterilor, proiectul Germanieĭ de a bloca porturile grecești, ar fi cel maĭ bun mijloc de a învinge rezistența Grecieĭ.

Călătoria regeluĭ Serbieĭ

BELGRAD, 12 Februarie.—Regele Alexandru va pleca la Sofia la 16/28 Februarie, adică cu o zi maĭ nainte de cît se decisese. Va fi însoțit în călătoria sa de D. Simicĭ, președintele consiliuluĭ.

O dezmințire

ATENA, 12 Februarie.—Comandantul Scont telegrafiază că știrea în privința măcelului a 104 turcĭ este cu desăvîrșire neexactă.

Consuliĭ propunînd să trimeată la Selino un ofițer italian în capul gendarmilor muntenegrenĭ, comandantul Bor a refuzat aprobarea sa. Consuliĭ aŭ comunicat acest fapt la Constantinopol.

Europa bombardează pe Turcĭ

CANEA, 12 Februarie.—In urma incendiăreĭ palatuluĭ guvernatoruluĭ, spărgîndu-se casa de fier, ofițeriĭ și soldațiĭ turcĭ aŭ încercat să puie mâna pe 7000 lire ce se aflaŭ în casă.

Ofițeriĭ europeanĭ aŭ protestat.

Ismail-bey a denunțat ca hoțĭ pe marinariĭ străinĭ, dar o anchetă a nimicit această acuzațiune.

Marinariĭ aŭ fost silițĭ să tragă focurĭ oarbe la Halepa, pentru a alunga pe musulmanĭ.

Atacurile soldaților și ale musulmanilor în contra creștinilor, continuă.

Situația este tot aceeașĭ.

Flotele europene la Selino

Amiraliĭ aŭ decis să trimeată corăbiĭ la Selino, dar fără să debarcheze forțe, pentru a exercita o presiune

Amiraliĭ aŭ maĭ decis de a face să se distribuiască pe coastele insuleĭ o proclamație, explicînd misiunea escadrelor și invitînd pe locuitorĭ la liniște.

ȘTIRI ARTISTICE

„Nowoie Wremia" ne aduce știrea că la un bal ce s'a dat în palatul de la St. Petersburg, a cîntat și un taraf de lăutarĭ romînĭ sub conducerea luĭ Nicolae Matache.

Lăutariĭ noștri aŭ obținut un mare succes.

Jouĭ, la *Ateneŭ*, va fi o adevărată sărbătoare artistica. Bucureșteniĭ vor avea ocaziunea să admira, în aceeașĭ seară și pe aceeașĭ scenă, două celebritățĭ romîne: pe Agata Bîrsescu, puternica artistă dramatică și pe Elena Teodorini, cantatricea renumită, care a făcut cunoscut numele Romînieĭ în întreaga lume. Vor lua parte la această serbare și D-niĭ Wachmann, Dinicu, Bărbieru, Cilotescu și alțiĭ.

D-na Bîrsescu va zice *Fraŭ Pudich* de Kisch și *S'a dus amorul* de Eminescu; D-na Teodorini va cînta bucățĭ din *Samson* și *Dalila* de St Säens

Inceputul la orele 9 seara.

Ultime Informațiunĭ

Evenimentele din Orient

Bombardarea lagăruluĭ grec

Ziarul vienez Neue Freie Presse *află din Creta că bombardarea floteĭ europene contra lagăruluĭ grec, n'a produs pagube marĭ, din cauza configurațiuneĭ teritoriale a insuleĭ. Spre nordul Caneeĭ, unde avu loc bombardarea, peninsula Akrotori se ridică la 1700 de metri și are coastele atît de muntoase, în cît vapoarele nu se pot apropia. Această peninsulă stăpînește toate împrejurimile și le apără cu munțiĭ eĭ de orĭ-ce atac din afară.*

Pagubele

Ast-fel bombele europene n'aŭ putut ajunge pînă în văile unde se luptaŭ Cretaniĭ, ci s'aŭ sfărîmat de stîncile peninsuleĭ omorînd numaĭ pe aceĭ carĭ se aflaŭ prin acele înălțimĭ

După opinia ziaruluĭ vienez, Cretaniĭ n'aŭ să se teamă decĭ de o bombardare navală, căcĭ sînt apărațĭ prin situațiunea geografică a insuleĭ.

Luarea fortuluĭ Agia

Luptele din Creta continuă. Greciĭ aŭ atacat și luat fortul Agia, *unde aŭ găsit o mulțime de munițiunĭ și alimente. Turciĭ aŭ pierdut o mulțime de oamenĭ în această luptă, iar dintre grecĭ aŭ căzut 3 ofițerĭ și maĭ mulțĭ sub-ofițerĭ.*

Trupele greceștĭ

Numărul soldaților grecĭ carĭ luptă împreună cu insurgențiĭ cretanĭ se urcă la treĭ miĭ. Interiorul insuleĭ se află deja în mîinile Grecilor.

Războiul greco-turc

Sultanul s'a adresat din noŭ către mariie puterĭ, rugîndu-le a lua măsurĭ contra Grecieĭ și a-l sfătui ce să facă Cabinetele din Londra, Paris și Roma aŭ sfătuit pe sultan să nu înceapă ostilitățile în contra Grecilor. Impăratul Germanieĭ a răspuns că dacă Greciĭ nu vor retrage imediat trupele din Creta, sultanul va face bine să declare războiŭ Grecieĭ și să intre cu armata în Tesalia. Rusia a declarat că va sta neutră în cazul unuĭ războiŭ greco-turc.

Hotărîrea sultanuluĭ

Sultanul e hotărît să urmeze sfatul Germanieĭ și mobilizează în consecință armata la granița greacă.

Oficiosul italian *Italia* spune că guvernul italian nu va împiedica pe Grecia să declare războiŭ Turcieĭ.

Telegrama țaruluĭ

Agenția rusească anunță că țarul a telegrafiat regeluĭ George spunîndu-ĭ că Rusia este

Vezĭ urmare în pag. IV-a.

contra anexărei Cretei şi că cere ca Grecia să recheme trupele din insulă.

Ajutoare pentru turci

Din Budapesta se telegrafiază că în toată Ungaria s'aŭ deschis numeroase liste de subscripţiunĭ pentru a veni în ajutorul Turcieĭ contra Grecieĭ.
Ungurii nu-şi seneazā dar rasa.

Ajutoare pentru Greci

Coloniile greceşti din Londra, Marseille, Livorno, Triest, etc. aŭ trimis guvernuluĭ grec vre-o 8 milioane de francĭ, pentru a putea face faţă cheltuĭelilor de războiŭ cu Turcia.

Din Odesa se telegrafiază că colonia grecească d'acolo a trimis guvernuluĭ grec un ajutor de 800 de miĭ de francĭ.

Revoluţia în Macedonia

Oficiosul ungar *Pester Lloyd* află din Bruxelles că maĭ mulţĭ emisarĭ macedonenĭ aŭ sosit acolo pentru a cumpăra puştĭ şi muniţiunĭ. Eĭ declară că în cursul luneĭ Aprilie revoluţia trebuĭe să izbucnească în Macedonia.

30 de miĭ de Albanezi

Ziarul italian *Picollo* află din Cetinge că o ceată de 800 de Albanezĭ foarte bine armaţĭ aŭ plecat în Macedonia.

Liga albaneză a primit ordinul de a se pregăti de luptă şi a organiza cete numeroase. Pînă acum s'aŭ oferit treĭ-zecĭ de miĭ de Albenezĭ tinerĭ.

La *Vikşiş* s'aŭ concentrat două companiĭ de Albanezĭ.

Inarmarea muntenegrenilor

Muntenegrenii aŭ început să trimeaţă trupe la frontieră şi să se armeze.

Războiul în Macedonia

Oficiosul *Pester Lloyd* află din Constantinopol că în cercurile politice d'acolo se crede că evenimentele din Creta sînt numaĭ un epizod la războiul oriental, care va izbucni în scurtă vreme în Tesalia. De aceea Turcia trimite numeroase trupe în Macedonia, pentru a face faţă ataculuĭ.

Centrul de acţiune a populaţiunilor creştine va fi la graniţele greco-macedonene.

Val.

Vaporul englez *Malta*, încărcat cu cereale, plecînd ierĭ din portul Constanţa a dat peste ancora altuĭ vapor şi a suferit stricăciunĭ considerabile.

Nu s'a întîmplat nicĭ un accident de persoane.

Poimîine încep în toată ţara operaţiunile de recrutare pentru contingentul 1897.

Comunele urbane Botoşanĭ, Galaţĭ, Giurgiu, T.-Severin şi Slatina aŭ trimis ministeruluĭ de interne budgetele pe exerciţiul 1897—98.

Agenţia de ziare şi comisionarĭ de stradă, Metaxa, a înfiinţat pentru comisionarĭ cîte-va biciclete pentru curse marĭ saŭ urgente.

ŞTIRI IMPORTANTE

Zilele acestea se întorc în Bucureştĭ D-niĭ Al. Labovary, Jaques Labovary şi Eug. Stătescu.

Intoarcerea acestor D-nĭ în ţară se pune în legătură cu evenimentele externe.

*

Se spune că regele va consulta după plecarea mareluĭ Duce de Hessa, pe ceĭ maĭ însemnaţĭ bărbaţĭ politicĭ din ţară asupra formăreĭ unuĭ minister de coaliţie, în care să fie reprezintate toate partidele.

*

In cercurile politice se spune că Ducele de Hessa a avut însărcinarea din partea împăratuluĭ Germanieĭ să comunice regeluĭ că împăratul Germanieĭ şi împăratul Austrieĭ ar dori să se dea puterea în Romînia unuĭ guvern tare, **de oare-ce guvernul liberal nu le inspiră destulă siguranţă** faţă cu eventualitatea unor evenimente serioase.

Rep.

S'a depus la Cameră proiectul de lege pentru înfiinţarea de profesorĭ agregaţĭ pe lîngă facultăţile noastre.

Proiectul prevede la Universitatea din Bucureştĭ:

4 agregaţĭ la facultatea de drept,
4 » » medicină,
3 » » litere,
3 » » ştiinţe,
3 » » teologie.

La Universitatea din Iaşi vor fi cîte 2 agregaţĭ la fie-care facultate. Agregaţiĭ vor primi un salariŭ de 500 leĭ pe lună.

Este revoltător modul cum agenţiĭ perceptorilor din Capitală incasează impozitele de pe la contribuabilĭ. Pe uniĭ din contribuabilĭ îĭ scuteşte pentru o neînsemnată mită, iar pe locuitoriĭ apăsaţĭ de lege îĭ execută în modul cel maĭ neomenos.

Revoltător însă, este faptul că ceĭ nedreptăţiţĭ nu pot găsi sprijinul la perceptorĭ, carĭ în definitiv recunosc incapacitatea agenţilor, dar nu iaŭ nicĭ o măsură de îndreptare.

Să precizăm un caz:

In strada Oltenĭ, funcţionează ca agent de urmărire, un oare-care Petrescu. Antreprenorul cîrciumeĭ la *La treĭ peştĭ* este protejatul acestuĭ Petrescu, fiind-că la el poate mînca şi bea fără plată şi în schimb îl scuteşte de plata contribuţiilor.

Dar pentru a nu pierde nicĭ remiza cuvenită, Petrescu şi alţiĭ ca el, se năpustesc asupra locuitorilor vecinĭ cu cîrciumarul protejat şi îĭ execută turceşte, încheind procese verbale de impunere la contribuţiĭ şi de sechestru pe loc şi într'un moment.

S'a încheĭat unuĭ locuitor, care ni se plînge, un proces verbal semnat de martorĭ şi de agentul poliţienesc, fără ca măcar aceştia să fi văzut pe contribuabil şi fără ca măcar să fi intrat în casă.

Rugăm pe D. ministru de finanţe să-şĭ tempereze pe sub-alterniĭ săĭ.

Chestia Dobrogeĭ

Guvernul a început în sfîrşit să se ocupe de chestia Dobrogeĭ.

Acum ar vroi să numească guvernator în Dobrogea un om care a dovedit că cunoaşte chestia naţională şi că s'ar devota serios cauzeĭ romîneştĭ.

*

De aceea, după audienţa pe care D. Ion Neniţescu a avut-o la rege, D. V. Lascar ĭ-a propus prefectura de Constanţa, declarîndu-ĭ în acelaş timp că după cîte-va zile va fi numit prefect peste amîndouă judeţele Dobrogeĭ.

D. Ion Neniţescu a răspuns însă, că nu primeşte o singură prefectură şi dacă vrea guvernul să-l numească în Dobrogea, să-ĭ dea amîndouă judeţele.

*

Noĭ ne cam îndoim că D. Ion Neniţescu ar fi tocmaĭ omul care trebuĭe trimis în Dobrogea. Pînă acum D-sa n-a prea dat dovadă de independenţă.

Ştim că în ancheta pe care a făcut-o în Macedonia, primise ordin să facă un raport favorabil luĭ Mărgărit şi D. Neniţescu s'a executat.

Lipseĭ de independenţă a D-luĭ Neniţescu şi a altor trimişĭ ca să raporteze asupra situaţieĭ din Macedonia, datorăm starea tristă în care se află chestia romînească în Macedonia.

*

Ne temem dar că şi în Dobrogea D. Neniţescu se va mărgini să ne dea date — foarte interesante, nu zicem alt-fel— asupra locuinţelor, obiceĭurilor şi cĭorapilor diferitelor popoare conlocuitoare ale provincieĭ transdanubiene, dar atîta tot.

Rep.

In presa grecească se relatează un episod nostim petrecut între ministrul Germanieĭ din Atena şi ministrul de externe, D. Skuzes.

Cînd ministrul german a aflat de plecarea floteĭ greceştĭ la Creta, s'a dus imediat la ministerul de externe, unde întîlnind pe D. Skuzes şi fără să-l salute, începe să exclame:

— E ceva de necrezut, e ne maĭ pomenit în istoria diplomatică trimiterea armateĭ greceştĭ la Creta. Lovitura asta va avea foarte rele urmărĭ pentru Grecia.

— N'am făcut de cît ceea-ce a făcut Germania ocupînd provincia Sleswig-Olstein, a răspuns liniştit D. Skuzes.

Consiliul judeţian de R.-Sărat s'a ocupat în şedinţele de Marţĭ şi Miercurĭ de budgetul judeţuluĭ, pe care l-a votat în întregime.

Apoĭ a ales membriĭ în consiliŭ pe D-niĭ C. T. Dimitriu, C. Delicianu şi Al. Macoveĭ, iar supleanţĭ pe D-niĭ Ion Licoenescu, N. Andriceanu şi Dem. Coşăreanu.

Deraliare

Trenul de persoane care mergea aseară la Piatra-Neamţu, a deraliat din cauza unuĭ macaz, în apropiere de gara Roznov.

Nu s'a întîmplat nicĭ un accident de persoane.

S'a telegrafiat la Bacăŭ, de unde s'a trimes o maşină, cu ajutorul căreĭa s'a putut pune trenul în mişcare.

Trenul a sosit în Piatra la orele 12 noaptea.

Acoperiţĭ de zăpadă

Am povestit acum cît-va timp că o mare nenorocire s'a întîmplat în judeţul Suceava, la localitatea numită muntele Lung.

Din cauza mareĭ zăpezĭ ce a căzut în acea localitate şi a mareluĭ viscol, s'a prăbuşit de pe munte o mare cantitate de zăpadă şi a acoperit cu totul un bordeiŭ de la poalele munteluĭ, unde se aflaŭ 70 de oĭ şi un locuitor împreună cu o fată a sa şi cu o servitoare.

Tatăl şi fiica, împreună cu 59 de oĭ, aŭ fost îngropaţĭ de viĭ şi pînă azĭ încă nu s'a putut da de cadavrele lor.

Servitoarea a scăpat numaĭ cu picĭoarele degerate, de oare-ce aflîndu-se afară, fusese îngropată numaĭ pînă la mijloc de zăpadă.

Locuitoriĭ din împrejurimĭ, carĭ de maĭ multe zile se muncesc ca să dea de cadavrele nenorociţilor îngropaţĭ cu zăpadă, nicĭ pînă azĭ n'aŭ izbutit să dea măcar de acoperişul bordeiuluĭ, atît e de mare cantitatea de zăpadă prăbuşită de pe munte.

In Camera din Sofia un deputat a interpelat guvernul asupra persecuţiunilor la carĭ sînt supuşi bulgariĭ din Dobrogea.

După ce a atacat cu vehemenţă guvernul şi poporul romîn, deputatul bulgar a cerut ca guvernul bulgar să ia măsurile cuvenite pentru a apăra pe conaţionaliĭ lor din Dobrogea.

D. Stoiloff a promis că va interveni pe lîngă guvernul romîn.

Procesul Fischer

Iată pe scurt obiectul procesuluĭ Fischer, ce se judecă de alaltă-ierĭ de către Curtea cu Juraţĭ din Ilfov.

Froim Fischer, arendaş al maĭ multor moşiĭ din judeţul Dorohoĭ, ţine în arendă fabrica de spirt de la moşia Tarnanca, judeţul Dorohoĭ. Atît clădirea cît şi spirtul aŭ fost asigurate la *Naţionala*. In luna Aprilie 1896, a ars o cantitate de vre-o 10,000 dublĭ decalitri spirt. S'a deschis o acţiune penală contra luĭ Fischer pentru dare de foc. *Naţionala* s'a constituit parte civilă.

*

Fischer nu locuia acolo. S'a dat în judecată ca complicĭ fratele săŭ Abraham Fischer şi Iosef Vechsler. Procesul era să se judece la Curtea cu Juraţĭ din Dorohoĭ în luna Octombrie 1896; D. procuror general a cerut însă permutarea procesuluĭ.

Curtea de Casaţie a ordonat strămutarea procesuluĭ la Roman; acolo iarăşĭ procurorul general a cerut strămutarea procesuluĭ pentru suspiciunĭ legale. Curtea de Casaţie a admis a se judeca afacerea la Bucureştĭ.

Se ştie că ierĭ s'aŭ ascultat martoriĭ, carĭ sînt foarte numeroşĭ.

*

Cînd dem punem ziarul sub presă, s'aŭ început dezbaterile.

Foarte multă lume ocupă şi înconjoară sala Curţeĭ cu juraţĭ. Maĭ toţĭ magistraţiĭ de la Curţĭ şi Tribunale, aŭ ţinut să aziste la dezbaterĭ. Se crede că procesul se va termina azĭ, de oare-ce s'a luat hotărîrea ca să se prelungească şedinţa pînă la orele 12 noaptea.

Manifestul Ligeĭ Naţionale greceştĭ

Din partea Ligeĭ Naţionale secrete al căreĭ sediŭ este în Atena, s'a trimes atît regeluĭ George cît şi primuluĭ ministru Delyannis o notă-manifest, al căruĭ text îl găsim publicat în gazetele din Atena.

Iată textul acestuĭ manifest:

Liga naţională, avînd ca ţintă munca neîntreruptă pentru eliberarea fraţilor subjugaţĭ, îşĭ îndeplineşte o sacră datorie dînd tot concursul eĭ opereĭ naţionale întreprinsă de m. s. regele, de reprezintanţa naţională şi de guvern, căreĭa se datoreşte alipirea Creteĭ de Statul Elen liber. Liga naţională se face interpretul sentimentuluĭ conaţionalilor noştri din toate părţile, afirmînd convingerea lor nestrămutată că numaĭ în cazul cînd puterile Statuluĭ s'ar supune uneĭ presiunĭ diplomatice, numaĭ atuncĭ ar fi posibilă căderea din noŭ a Creteĭ sub jugul turcesc; fiind că Liga Naţională e convinsă, precum e convinsă şi naţiunea întreagă că, din partea puterilor o acţiune militară comună pentru o nouă robire a poporuluĭ cretan sub sultan este imposibilă, de oare-ce la o asemenea hotărîre acordul puterilor s'ar rupe şi paceа Europeĭ s'ar afla ameninţată maĭ mult de cît prin orĭ-ce altă împrejurare.

*

Autoritatea supremă a Ligeĭ Naţionale exprimă tot o-dată şi convingerea eĭ că pacea lumeĭ este azĭ în mîinile noastre, a celor slabĭ, şi că în cazul cînd diplomaţia puterilor ar pretinde că în interesul păceĭ universale trebuĭe să se zădărnicească eliberarea Creteĭ, săvîrşită deja de armata elenă, puterile Statuluĭ elen trebuĭe să spună că nu de la recunoaşterea eliberăreĭ Creteĭ, ci de la orĭ-ce încercare de a fi readusă sub jug poate naşte o serioasă ameninţare pentru pacea Europeĭ, de oare-ce naţiunea elenă va fi silită să procedeze, în alte provinciĭ subjugate, la măsurĭ ale căror consecinţe pot fi incalculabile şi scapă orĭ-ce prevedere.

*

Face cunoscut, în sfîrşit, Liga Naţională, care de la înfiinţarea eĭ a lucrat fără preget spre a prepara o asemenea acţiune, că astă-zĭ, cînd toate puterile statuluĭ şi sufletul naţiuneĭ întregĭ merg mînă în mînă, într'o armonie impunătoare către marea operă care formează programul Ligeĭ, *Liga Naţională supune hotărîrile eĭ la ordinele guvernuluĭ şi e gata, la cel d'întîĭ semnal de pericol, să procedeze imediat, în alte provinciĭ subjugate, la operaţiunĭ şi fapte carĭ să convingă diplomaţia europeană că cel maĭ mare pericol pentru pacea Europeĭ va naşte de la orĭ-ce încercare eventuală de a zădărnici unirea Creteĭ cu statul elen liber.*

Atena, 5 Februarie, 1897.

Autoritatea supremă a Ligeĭ Naţionale

Focul din str. Radu-Vodă

Astă-noapte, pe la orele 2, un mare incendiŭ a izbucnit la fabrica de pielărie a D-luĭ Mieluş din strada Radu-Vodă.

Flacările eraŭ aşa de considerabile, în cît se credea că un cartier întreg căzuse pradă incendiuluĭ.

S'a telegrafiat îndată poliţieĭ şi s'aŭ adus pompele.

*

O magazie mare, în care se afla marfă de pielărie, era coprinsă din toate părţile de flacărĭ.

De asemenea un grajd unde se aflaŭ pieĭ şi fin, era în flacărĭ.

Cu multă greutate focul a putut fi localizat.

Foarte multă lume alergase la locul sinistruluĭ.

Toată populaţia din strada Radu-Vodă era alarmată şi în puterea nopţeĭ alerga speriată în toate direcţiunile.

*

Cauzele incendiuluĭ nu se cunosc încă.

Se crede însă că focul a fost pus. Pagubele sînt destul de însemnate.

A ars multă pielărie.

Focul nu s'a putut stinge de cît tocmaĭ azĭ de dimineaţă.

TEATRALE

Ullranda

Aseara, a dat la Teatrul Naţional, reprezintaţia sa D-ra Aghata Bîrsescu. S'a jucat: *Die pflicht*, dramă într'un act de prinţul H. Wrede.

O copie a *Morţeĭ civile*, de Giacometti, cu micĭ schimbărĭ. Ucigaşul nu e întemniţat, ci fuge în America, de unde se întoarce peste 17 anĭ. La sfîrşit, nu se sinucide, ci e ucis de nevasta sa.

D-ra Bîrsescu a fost foarte bine în Martha şi D. Georg Pop în Max Roder, ucigaşul.

*

In locul comedieĭ: *Ein Glas Waser*, în care trebuia să joace artistul de la Raimund-Theater, Tewele, s'a jucat actul al V lea din Faust.

D. Tewele a plecat fără veste.

*

La sfîrşit, s'a jucat *Ullranda*, dramă într'un act de Carmen Sylva.

Regina, care a azistat la repetiţiile pieseĭ, a fost primită şi aseară la Teatru cu multe onorurĭ. Ca nicĭ odată, a intrat prin intrarea principală şi a luat loc în loja de gală împreună cu prinţul Ferdinand şi prinţesa Maria, marele duce şi marea ducesă de Hessa.

*

Piesa este trasă din legendele germane, din carĭ Wagner a tras subiectele operelor sale.

Ullranda împreună cu toate fetele din oraş aşteaptă întoarcerea războinicilor. Fie-care se roagă ca iubitul eĭ să fie victoriosul. Vitejiĭ se întorc. Woltmor e eroul, iar Arbogost—iubitul Ulrandeĭ—s'a răsculat în luptă contra luĭ Woltmor. E legat şi condamnat la moarte. Woltmor ordonă ca Ullranda să-l ucidă. Ullranda va fi apoĭ femeĭa sa. Ea se opune. Arbogost o roagă — moartea din mîna eĭ va fi cea maĭ dulce— şi după lungĭ stăruinţe ea se decide.

Barbariĭ petrec bînd din hîrcile inimicilor. Woltmor o vrea pe Ullranda, ea se refugiază la altar şi cînd învingătorul se repede la ea, Ullranda îl străpunge cu aceeaşĭ spadă, cu care ucisese pe Arbogost.

Barbariĭ vor s'o sfişie, dar apare marele preot care îĭ linişteşte şi consacră pe Ullranda ca mare preoteasă. Ea plînge pierderea fericirilor femeieştĭ. Piesa e însoţită de o muzică wagneriană, compusă pentru această piesă.

*

Ullranda este, fără îndoĭală o puternică lucrare dramatică. Are scene emoţionatoare şi dacă punerea în scenă ar fi fost conformă cerinţelor pieseĭ, *Ullranda* ar fi avut şi măreţia pe care ĭ-a dat-o autoarea. Punerea în scenă însă a fost meschină şi intrările, beţiile şi furiile barbarilor nu produceaŭ efectul groaznic pe care trebuĭe să-l producă.

Aşa cum s'a reprezintat *Ullranda* face maĭ mult efectul unuĭ libret de operă, avînd o vagă asemănare cu Norma.

Scena între Arbogost şi Ullranda, scena Ullrandeĭ cu Marele Preot, aŭ produs cel maĭ mare efect.

Limba e prea înflorită— cusur caracteristic poeţilor — şi acţiunea lînceZeşte cîte o dată.

Este adevărat că afară de D-na Agata Bîrsescu, care a jucat admirabil, ceĭ-l'alţĭ interpreţĭ aŭ fost slabĭ.

S'aŭ făcut regineĭ la sfîrşit marĭ ovaţiĭ şi s'a dat D-reĭ Bîrsescu maĭ multe coşurĭ cu florĭ.

B.

Corpurile Legiuitoare

De la Cameră

Urmarea şedinţeĭ de la 12 Februarie

D. General Berendeĭ roagă pe D. Fleva, care are unele nedomirirĭ în privinţa armateĭ romîne, să-şĭ dezvolte interpelarea anunţată în această privinţă şi-ĭ va răspunde imediat.

*

D. Fleva. In chestiĭ atît de importante toţĭ trebuĭe să fim sincerĭ şi să spunem numaĭ adevĕrul, fără de care punem ţara în pericol.

Oratorul spune apoĭ că nu numaĭ prin ziare se spune că armata noastră nu se află într'o stare atît de bună, cum zicea D. Aurelian, ci şi mulţĭ ofiţerĭ superiorĭ şi competenţĭ critică starea în care se află armata noastră.

Presa, D-lor, este reflectul opinieĭ publice şi ea se interesează şi se îngrijeşte de armata noastră. Apoĭ D-voastră n'aţĭ spus prin gura ministruluĭ de războĭ Budişteanu că arma *Manlicher* este un cĭomag? Şi de ce vă plîngeţĭ contra preseĭ?

Ea este tot atît de serioasă ca şi miniştriĭ, ca şi generaliĭ, ca şi deputaţiĭ noştriĭ.

De cînd dar generalul ministru de războĭ a aruncat în parlament vorba că puşca romînească este un cĭomag, de atuncĭ publicul este vecinic îngrijat şi aşteaptă ca să fie liniştit prin declaraţiunĭ categorice. Presa nu face de cît să publice îngrijirile opinieĭ publice.

Puştĭ nouĭ nu avem de cît 119 miĭ, iar restul sînt vechĭ şi ruginite.

După informaţiile ce am, noĭ putem mobiliza 125 de miĭ de soldaţĭ infanterie şi geniŭ. Noĭ avem însă numaĭ 119 miĭ de puştĭ, aşa că în loc de a avea ca în toate cele-l'alte state cîte două puştĭ de soldat, una în cazarmă şi alta în magazie, noĭ n'avem nicĭ măcar o puşcă de om.

Noĭ avem 4 corpurĭ de armată, **dar pentru a mobiliza toate trupele ne lipsesc peste 600 de ofiţerĭ.**

De asemenea nu s'a făcut încă comandă de cartuşe pentru puştĭ şi nicĭ fabricĭ n'avem pentru a le lucra în ţară. Cartuşele n'aŭ fost comandate tot din motivul pentru care nu s'a comandat nicĭ restul de puştĭ Manlicher pe carĭ D-voastră le consideraţĭ defectuoase.

N'avem de cît 25 de cartuşe de fie care soldat, în loc de 500, cum ar trebui să fie.

De asemenea n'avem nicĭ caĭ, odcĭ ne lipsesc peste 20 de miĭ de caĭ şi la nevoĭe foarte greŭ vom putea să ni-ĭ procurăm.

Echipamentele de hamurĭ sînt foarte incomplecte.

Adevărat este că veciniĭ noştri mobilizează? întreabă D. Fleva. Informaţiile spun că Ruşiĭ mobilizează armata între Chişneŭ şi Odessa, iar Austro-Ungaria a mobilizat treĭ corpurĭ de armată. Şi dacă este adevărat de ce nu mobilizăm şi noĭ pentru a vedea ce ne lipseşte şi a putea astfel remedia răul cît maĭ este timp?

Cu privire la fortificaţiĭ, făcutu-s'a tot ce este necesar pentru a le face bune uzuluĭ pentru care aŭ fost create?

Ni s'a spus că pentru a face bune fortificaţiile Bucureştiuluĭ maĭ trebuĭesc 30 milioane de leĭ. Deasemenea lipseşte materialul de metal pentru cupole şi 400 de tunurĭ copoliere.

In privinţa personaluluĭ, există iarăşĭ lipsurĭ. *In regimentul de geniŭ lipsesc 8 companiĭ.*

Cupolele fortificaţiilor sunt aşa de răŭ construite, în cît soldaţiĭ se asfixează cînd rămîn maĭ multe ore înăuntru.

Iată ce mi s'a spus cu privire la armata noastră şi rog pe ministrul de războiŭ să ne dea explicaţiile cuvenite, pentru a linişti ţara pe drept îngrijată.

*

D. General Berendeĭ spune că în ceea ce priveşte puşca, s'aŭ anulat comenzile. Aceasta s'a făcut din cauză că se credeaŭ necesare unele micĭ adăugirĭ.

Sînt însă de regretat cuvintele spuse de generalul Budişteanu, cuvinte carĭ sînt cu totul departe de adevăr. Arma Manlicher este bună, se întrebuinţată cu mult succes în toată Europa.

Am toată convingerea că arma noastră este bună şi că soldatul s'a obicinuit foarte bine cu ea.

Este adevărat că nu s'a efectuat încă comanda de cartuşe, dar vă promit a o face în curînd. **In orĭ-ce caz, fiţĭ sigurĭ că suntem la orĭ-ce moment gata pentru a face faţă orĭ-căreĭ eventualităţĭ.**

Vă pot declara că în caz de războiŭ cele 4 corpurĭ de armată vor fi foarte bine echipate şi egale cu orĭ-care armată străină.

Cînd vom maĭ avea nevoĭe de credite, vă vom cere.

Fortificaţiile într'adevăr aŭ unele lipsurĭ, pe carĭ le vom complecta însă.

Cît priveşte caiĭ, nu ne e teamă de nimic, căcĭ la un războiŭ orĭ vom merge cu Ruşiĭ şi vom avea de la eĭ caĭ, orĭ cu Austria şi atuncĭ vom lua din Ungaria. Dar şi Romînia are caĭ destuĭ.

D. Aurelian face din noŭ lecţiĭ de morală preseĭ, declarînd că conflagraţiunea nu este la porţile noastre.

Trăim în deplină armonie şi prietenie cu toţĭ veciniĭ noştriĭ.

Incidentul se închide.

Camera apoĭ trece în secţiĭ.

Şedinţa de la 13 Februarie, 1897

D. Politimos întreabă dacă declaraţia de erĭ a D-luĭ prim-ministru cu privire la interpelarea D-luĭ Const. Lecca, adresată D-luĭ Stoicescu, se menţine. In caz contrariŭ cere ca interpelarea să fie pusă imediat la ordinea zileĭ.

D. Giani răspunde că o va pune la ordinea zileĭ în termenul prescris de regulament.

*

D. Aurelian se ridică în contra hotărîreĭ D. Giani, declarînd că-şĭ menţine părerea emisă ierĭ de a considera acea interpelare ca nulă şi neavenită. D-sa declară că va face ast-fel, orĭ-cînd se vor aduce în discuţie persoane aparţinînd corpuluĭ diplomatic.

De la Senat

Urmarea şedinţeĭ de la 12 Februarie

Se pune la vot proiectul de lege prin care se prevede un spor de 200 leĭ pe lună văduveĭ fostuluĭ căpitan de port A. Teodori.

D. Petrini Paul susţine legea, iar D. Gr. Ştefănescu se revoltă contra eĭ.

D. Viişoreanu e de asemenea contra recompenselor naţionale.

Legea se pune la vot, dar se declară votul nul.

Şedinţa se ridică.

Şedinţa de la 13 Februarie, 1897

Se respinge proiectul de lege prin care se cere a se acorda văduveĭ fostuluĭ căpitan de port Al. Theodori, o pensie de 200 leĭ lunar, peste ceĭ 200 pe carĭ îĭ primeşte.

*

Se admite proiectul de lege prin care se autoriză Eforia spitalelor civile să încheĭe o transacţiune cu D-niĭ Dienermann, Brüder Steinberg, A. Löbel şi W. Lowenton pentru stingerea procesuluĭ de anularea unuĭ act de ceziune din 1888 cu privire la arenzile moşieĭ Bentu din Buzăŭ a căreĭa nudă proprietate o are Eforia.

La ordinea zileĭ indigenate.

Ultima oră

(Serviciul nostru particular.—Prin fir tegrafic)

Patru cete de insurgenţĭ grecĭ aŭ trecut graniţa Macedonieĭ.

Valiul din Monastir a luat dispoziţiunĭ militare pentru a distruge aceste cete.

*

Trupele greceştĭ aŭ părăsit Platania şi aŭ dat foc fortuluĭ Castelli.

SPECTACOLE

TEATRUL NAŢIONAL. — Joĭ, 13 Februarie, 1897, se va reprezinta pentru a 8-a oară: *Copiĭ părăsiţĭ*, (Les deux Gosses) dramă în 2 părţĭ şi 8 tablourĭ de D. Pierre Decourcelle, tradusă de Sander.

TEATRUL NAŢIONAL.— Sîmbătă, 15 Februarie, 1897, reprezintaţie extra-ordinară, beneficiul D-neĭ Amelia Hasnaş, se va juca: *Soacră de deputat*, comedie în 3 acte, de Al. Bisson, tradusă de Bico. Spectacolul se va sfirşi cu: *Lolotta*, comedie într'un act, de D-niĭ H. Meilhac şi Lud. Halevy, tradusă de D-na Amelia Hasnaş.

GRAND ETABLISSEMENT HUGO.—Lunĭ, 17 Februarie 1897, primul *Bal Mascat de elită*, în beneficiul casieruluĭ M. Gany.